

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 27C/6/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6421200875
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Juhás
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2021:6421200875.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Štefanom Juhásom vo veci žalobkyne: 365.bank, a. s., Dvořákovo nábřežie 4, Bratislava, IČO: 31 340 890, proti žalovaným: 1. Z. Š., nar. X. X. XXXX, trvalý pobyt: W. O. O. XX/XX, Y. E., 2. Z. G., nar. XX. X. XXXX, trvalý pobyt: W. O. O. XX/XX, Y. E., t. č. v Ú. N., 3. Z. S., nar. X. X. XXXX, trvalý pobyt: W. O. O. XX/XX, Y. E., o zaplatenie 1 770,98 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Konanie v časti istiny vo výške 936,74 € a úroku z omeškania vo výške 5 % p. a. zo sumy 936,74 € od 3. 12. 2019 do zaplatenia **z a s t a v u j e**.

II. Žalovaný v 2. rade je **p o v i n n ý** zaplatiť žalobkyni sumu 834,24 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % p. a. zo sumy 834,24 € od 3. 12. 2019 do zaplatenia s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť ostatných žalovaných.

III. Žalovanému v 2. rade **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 6 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa (pôvodne Poštová banka, a. s., ktorá si zmenila v priebehu konania obchodné meno) sa žalobou, doručenou Okresnému súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) 18. 3. 2021, domáhala uloženia povinnosti žalovaným v 1. až 3. rade povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni sumu 1 770,98 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % p. a. zo sumy 1 770,98 € od 3. 12. 2019 do zaplatenia a trovy konania.

2. Svoju žalobu odôvodnila tým, že okresný súd rozsudkom z 5. 2. 2019, sp. zn. 4T/9/2019, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 3. 12. 2019, sp. zn. 5To/44/2019, uznal žalovaných za vinných zo spáchania prečinu úverového podvodu formou spolupáchateľstva. Týmto úmyselným podvodným konaním žalovaných vznikla žalobkyni škoda vo výške 1 880 € a okresný súd vo svojom rozsudku odkázal žalobkyňu s uplatnením nároku na náhradu škody v civilnom konaní. Žalobkyni vznikla škoda konaním žalovaných, ktoré bolo preukázané a presne opísané v rozhodnutiach súdov v trestnom konaní. Žalobou si uplatňuje spôsobenú škodu od žalovaných vo výške 1 770,98 €, čo predstavuje rozdiel medzi sumou poskytnutého úveru (1 880 €) a zaplatených splátok (3x34,64 €), kým nebol úver predčasne zosplatený.

3. Žalobkyňa k žalobe priložila kópiu úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXX z 2. 8. 2017 spolu so žiadosťou o poskytnutie úveru z 1. 8. 2017, spotrebiteľskou rozhodcovskou zmluvou, dokladmi dlžníka Z. E. a ňou podpísané potvrdenie o oboznámení sa so zmluvnými dokumentmi, rozsudok okresného súdu z 5. 2. 2019, sp. zn. 4T/9/2019, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 3. 12. 2019, sp. zn. 5To/44/2019, výpis z úverového účtu so stavom k 30. 11. 2017.

4. Po splnení zákonných podmienok bol v predmetnej veci vydaný platobný rozkaz č. k. 27C/6/2021-33 z 25. 3. 2021, voči ktorému podal včas odpor iba žalovaný v 2. rade. V dôsledku toho bol platobný rozkaz následne voči žalovanému v 2. rade zrušený uznesením č. k. 27C/6/2021-44 z 24. 5. 2021. Voči žalovanému v 1. rade a v 3. rade platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť a stal sa vykonateľným, keďže žalovaní sú v postavení samostatného spoločenstva.

5. Žalovaný v 2. rade vo svojom odpore proti platobnému rozkazu uviedol, že nesúhlasí so zaplatením dlžnej sumy z dôvodu, že bol podľa jeho názoru neprávom odsúdený za trestný čin úverového podvodu. Žalobkyni podľa jeho názoru vôbec nebola spôsobená škoda, pretože zo strany žalovaného v 3. rade boli splátky uhrádzané riadne a včas. Úver si zobrala E. dobrovoľne a bola svojprávna. V trestnom konaní sa má riešiť aj dovolanie pre hrubé porušenie zákona.

6. Na pojednávaní, ktoré sa konalo 15. 7. 2021, sa žalovaný v 2. rade nezúčastnil a požiadal súd, aby sa konalo v jeho neprítomnosti. Žalobkyňa požiadala o odročenie pojednávania z dôvodu, že došlo k chybe z jej strany, pretože bolo za účelom splatenia úveru uhradených viac splátok, ako bolo uvedené v žalobe, a preto potrebuje overiť presnú sumu, ktorá doposiaľ nebola uhradená.

7. Žalobkyňa následne doručila súdu čiastočné späťvzatie žaloby v časti sumy 936,74 € spolu s výpisom aktuálneho stavu úveru k 19. 8. 2020. Žalobkyňa preukázala, že došlo k úhrade splátok úveru v výške 1 045,76 €, preto žiada zastaviť konania v časti sumy 936,74 € s príslušenstvom. Naďalej zotrvala na žalobe v zvyšnej časti predstavujúcej sumu 834,24 €. K späťvzatiu žaloby sa vyjadril žalovaný v 2. rade, ktorý zopakoval svoje tvrdenia uvedené v odpore proti platobnému rozkazu a ďalej uviedol, že podľa jeho vedomostí žalovaný v 3. rade uhradil okolo 26 splátok.

8. Na ďalšom pojednávaní, uskutočnenom 4. 8. 2021, strany sporu neboli prítomné, vopred svoju neúčast ospravedlnili a súhlasili, aby súd konal v ich neprítomnosti.

9. Vzhľadom na dispozičný úkon žalobkyne súd konanie v časti, v ktorej vzala svoju žalobu späť, zastavil v súlade s § 145 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

10. Pri posúdení skutkových okolností prípadu okresný súd vychádzal zo žalobkyňou predložených listín a vyjadrení strán sporu, z ktorých zistil nasledujúce skutočnosti a na ktoré aplikoval nižšie citované ustanovenia zákona.

11. Rozsudkom okresného súdu z 5. 2. 2019, sp. zn. 4T/9/2019, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 3. 12. 2019, sp. zn. 5To/44/2019, bol žalovaný v 2. rade právoplatne odsúdený za trestný čin úverového podvodu formou spolupáchateľstva. Uvedeného protiprávneho konania sa žalovaný v 2. rade mal dopustiť tak, že po vzájomnej dohode s ostatnými žalovanými využili duševnú zaostalosť Z. E., ktorú nahovorili k získaniu úveru od žalobkyne a odviezli ju na motorovom vozidle na obchodné miesto žalobkyne v G. G., kde jej bol poskytnutý úver vo výške 1 880 € a takto poskytnuté prostriedky ihneď po prevzatí odovzdala žalovanému v 3. rade, ktorý ich následne odovzdal žalovaným v 1. a v 2. rade. Z celej sumy si väčšiu časť ponechali žalovaní v 1. a 2. rade, 100 € ponechali E. a 150 € žalovanému v 3. rade. Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu ako aj z žalobkyňou predložených listín vyplýva, že 2. 8. 2017 bola medzi veriteľom Poštová banka, a. s. a dlžníkom Z. E., nar. XX. X. XXXX uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere „dobrá pôžička“ č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol poskytnutý bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 1 880 €, ktorý sa zaviazala splácať v 96. mesačných splátkach vo výške 36,34 € so splatnosťou k 25. dňu každého mesiaca počnúc od prvej splátky splatnej 25. 9. 2017. Termín konečnej splatnosti úveru bol dohodnutý na 25. 8. 2025. Z výpisu z úverového účtu so stavom k 19. 8. 2020 vyplýva, že bola vyčerpaná celá suma úveru 1 880 €, z ktorej bolo uhradených 1 045,76 € (28 splátok vo výške 36,34 € a jedna čiastočná splátka vo výške 28,24 €).

12. Podľa § 420 ods. 1 z. č. 40/1964 zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

13. Podľa § 438 ods. 1 OZ, ak škodu spôsobí viac škodcov, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne.

14. Podľa § 442 ods. 1 a 3 OZ, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušíly zisk). Škoda sa uhrádza v peniazoch; ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a účelné, uhrádza sa škoda uvedením do predošlého stavu.

15. Podľa § 193 CSP, súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

16. V danom prípade si žalobkyňa uplatňuje nárok so všeobecnej zodpovednosti za škodu podľa § 420 ods. 1 OZ, s poukazom na výsledok trestného konania, v ktorom bol žalovaný v 2. rade právoplatne odsúdený. Na tomto závere nič nemení ani prípadne podanie dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku, avizované žalovaným v 2. rade, pretože podaním dovolania odsudzujúce rozhodnutie nestráca právoplatnosť, ani nemá odkladný účinok. Rozhodnutím súdu o tom, že bol spáchaný trestný čin úverového podvodu a že ho spáchal žalovaný v 2. rade je okresný súd v tomto konaní viazaný v súlade s § 193 CSP.

17. Základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu podľa ustanovenia § 420 ods. 1 OZ sú a) porušenie právnej povinnosti, b) existencia škody, c) príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou. Dôkazné bremeno na preukázanie týchto predpokladov znáša žalobkyňa ako strana sporu, na ktorú prešiel nárok na náhradu škody. Žalobkyňa na základe predložených dôkazných prostriedkov preukázala, že žalovaný v 2. rade jej úmyselným protiprávnym konaním spôsobil škodu tým, že úverovým podvodom mu bol poskytnutý úver prostredníctvom zneužitia osoby Z. E.. V trestnom konaní tak boli preukázané všetky tri predpoklady vzniku zodpovednosti žalovaného v 2. rade za spôsobenú škodu.

18. Žalovaný v 2. rade v odpore proti platobnému rozkazu tvrdil skutočnosti, ktoré na svoju obranu uvádzal už v prebiehajúcim trestnom konaní. Žalovaný však neuviedol žiadne nové skutočnosti a taktiež nepredložil žiaden dôkaz, ktorým by preukázal opak, a teda, že svojím protiprávnym konaním nespôsobil žalobkyňu škodu. Ako vyplynulo z dokazovania v trestnom konaní, žalovaný v 2. rade si ponechal podstatnú časť úveru, z ktorého 100 € nechali E. a 150 € mal dostať žalovaný v 3. rade. Zvyšok úveru mal použiť žalovaný v 1. a 2. rade pre svoju potrebu. Žalobkyňa tak po čiastočnom späťvzati žaloby požaduje vrátiť nesplatenú časť vo výške 834,24 €. Pokiaľ teda ide o výšku škody, v tomto prípade považoval súd za preukázané, že tá predstavuje rozdiel medzi poskytnutým a vyplateným úverom vo výške 1 880 € a sumou vrátenou žalobkyňu za účelom jeho splatenia vo výške 1 045,76 €. Vzhľadom na to, že žalovaní sa spoločne ako spolupáchatelia dopustili uvedeného trestného činu, sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť spôsobenú škodu v súlade s § 438 ods. 1 OZ, čo znamená, že bez ohľadu na skutočný podiel ich účasti na trestnom čine, sú povinní solidárne nahradiť škodu žalobkyňu. Každý škodca (žalovaný) pritom zodpovedá za ostatných a všetci zodpovedajú za každého jednotlivého škodcu. Zmyslom solidárnej zodpovednosti je prehĺbiť zodpovednosť škodcov za spôsobenú škodu a dôsledne zabezpečiť ochranu práv poškodeného. Právna úprava umožňuje poškodenému domáhať sa náhrady škody na ktoromkoľvek z poškodených, pretože funkciou pasívnej solidarity je uľahčenie pozície poškodeného. V tomto prípade súd nezistil dôvod na postup podľa § 438 ods. 2 OZ, ktorý predstavuje výnimku zo solidárnej zodpovednosti škodcov. Žalovaný v 2. rade sa podieľal na trestnej činnosti rovnakou mierou ako ostatní žalovaní, pričom si mal ponechať značnú časť peňažných prostriedkov z úveru. Samotná skutočnosť, že škoda vznikla pôsobením viacerých škodcov, neopodstatňuje aplikáciu ustanovenia o delenej zodpovednosti v zmysle § 438 ods. 2 OZ (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 12. 9. 2011, sp. zn. 5Cdo/110/2011).

19. Žalovaný v 2. rade na svoju obranu tvrdil, že žalovaný v 3. rade úver riadne spláca, preto nemohlo dôjsť k vzniku škody. Svojím tvrdením tak nepopiera spáchanie trestného činu, na druhej strane jeho obrana je bez právneho významu, pretože žalobkyňa si uplatňuje nárok na náhradu škody, pozostávajúci z doposiaľ nezaplatennej časti istiny úveru. Predmetom konania nie je zvyšná časť úveru, ktorá už bola uhradená.

20. Na základe vykonaného dokazovania tak súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná, a preto jej vyhovel v celom rozsahu. Vzhľadom na to, že ide o solidárnu zodpovednosť žalovaných, pričom voči žalovaným v 1. a 3. rade nadobudol vydaný platobný rozkaz v tejto veci právoplatnosť, okresný súd vo výroku rozhodol o povinnosti žalovaného v 2. rade zaplatiť žalobkyni zvyšnú časť uplatnenej škody po čiastočnom späťvzati žaloby s tým, že aj v tejto časti sú žalovaní povinní uhradiť škodu spoločne a nerozdielne, a teda plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť ostatných žalovaných.

21. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

22. Podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

23. Žalobkyňa si podanou žalobou uplatnila aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania žalovaných so zaplatením žalovanej sumy. Žalobkyňa si uplatňuje zákonný úrok z omeškania od 3. 12. 2019, t. j. od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku okresného súdu z 5. 2. 2019, sp. zn. 4T/9/2019, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 3. 12. 2019, sp. zn. 5To/44/2019. Žalobkyňa si v trestnom konaní uplatnila nárok na náhradu škody voči žalovaným. Žalobkyni vzniklo právo na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5 % (5 % + 0,00 %), pretože základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (hlavné refinančné operácie podľa § 17 ods. 1 z. č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v Slovenskej republike) k 3. 12. 2019 bola 0,00 %. Súd teda priznal žalobkyni právo na úrok z omeškania tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

24. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

25. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

26. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

27. Žalobkyňa bola v konaní voči žalovanému v 2. rade úspešná iba čiastočne, pretože za neúspech súd považoval nárok v časti, v ktorej zobrala žalobu späť. V danom prípade žalobkyňa nezobrala žalobu späť pre správanie sa žalovaného v 2. rade, ale z dôvodu, že nesprávne vypočítala svoj nárok potom, ako zistila, akú časť úveru žalovaní už uhradili pred podaním žaloby na súd. Žalobkyňa tak zavinila zastavenie konania v časti, v ktorej vzala žalobu späť. Z tohto dôvodu bola žalobkyňa úspešná len v časti priznaného nároku (47 %), neúspešná bola vo zvyšnej časti, v ktorej súd zastavil konanie (53 %). V konaní tak dosiahol pomerný úspech žalovaný v 2. rade v rozsahu 6 %, a v takomto rozsahu mu priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni.

28. O výške náhrady trov konania rozhodne okresný súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, ktoré je potrebné doručiť Okresnému súdu Žiar nad Hronom v dostatočnom počte rovnopisov s prílohami, v prípade jeho doručenia iným spôsobom ako do elektronickej schránky súdu.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu

smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť a odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie môže meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie dôkazy alebo tvrdenia, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1 § 365 CSP, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.